

Brussel, 15 april 2025
(OR. en)

7534/1/25
REV 1

COARM 74
CFSP/PESC 500

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Conclusies van de Raad over controle op de uitvoer van wapens

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over controle op de uitvoer van wapens, die de Raad (Buitenlandse Zaken) heeft aangenomen op 14 april 2025.

CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER CONTROLE OP DE UITVOER VAN WAPENS

1. De Raad benadrukt dat een verantwoord wapenhandelsbeleid een essentiële bijdrage levert aan de handhaving van de internationale vrede en veiligheid, en de eerbiediging van de mensenrechten en het internationaal humanitair recht. De Raad spreekt opnieuw zijn voornemen uit om samenwerking en convergentie in het beleid van de lidstaten te bevorderen ter voorkoming van de uitvoer van militaire goederen en technologie indien wordt voldaan aan de criteria van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB om die uitvoer te weigeren.
2. De Raad wijst op zijn voornemen om de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie te versterken door de vaststelling van Besluit (GBVB) 2025/779 van de Raad van 14 april 2025 tot wijziging van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, en op zijn voornemen om de samenwerking te versterken en de convergentie op het gebied van de uitvoer van militaire goederen en technologie in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid (GBVB) te bevorderen, door het vaststellen, hooghouden en toepassen van hoge gemeenschappelijke normen voor de controle op overdrachten van militaire goederen en technologie door alle lidstaten. Daarmee zal worden doorgegaan, onder meer door relevante informatie tussen de lidstaten uit te wisselen – waaronder informatie over kennisgevingen van weigering en over wapenuitvoerbeleid – of door na te gaan welke maatregelen kunnen worden genomen om tot meer convergentie te komen. Militaire goederen en technologie moeten op een verantwoordelijke en verantwoorbare manier worden verhandeld, en geen enkele inspanning mag worden gespaard om te voorkomen dat ze in handen vallen van terroristen, criminelen en andere onbevoegde gebruikers.
3. De Raad is tevreden dat de lidstaten zich nogmaals achter het juridisch bindende gemeenschappelijk standpunt hebben geschaard, dat gewijzigd is bij Besluit (GBVB) 2025/779 van de Raad, en benadrukt het belang van een grondige beoordeling van de aanvragen voor uitvoervergunningen voor militaire goederen en technologie aan de hand van de daarin vastgelegde criteria.

4. De Raad bevestigt de gezamenlijke doelstelling die aan de basis lag van de vaststelling in 2008 van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB. De Raad herinnert aan eerdere beoordelingen dat nog meer vorderingen kunnen worden gemaakt met de uitvoering van het gemeenschappelijk standpunt opdat de lidstaten op het gebied van controle op de uitvoer van wapens zo dicht mogelijk naar elkaar zouden toegroeien. Het verheugt de Raad dat de Gids voor de gebruiker bij Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB is gewijzigd met het oog op de verdere praktische toepassing van de criteria voor risicobeoordeling van het gemeenschappelijk standpunt. De Raad onderstreept dat de eenvormige interpretatie en praktische toepassing van deze criteria de convergentie van het uiteenlopende nationale wapenexportbeleid zullen ondersteunen.
5. De Raad bevestigt zijn inzet voor het voorkomen en bestrijden van omleiding van militaire goederen en technologie, met name handvuurwapens en lichte wapens (SALW), die wereldwijd bijdragen tot gewapend geweld. De Raad herhaalt dat moet worden voorkomen dat instrumenten die zijn ingesteld om de wapenhandel te beperken, zoals VN-wapenembargo's, OVSE-sancties en beperkende maatregelen van de EU, worden omzeild.
6. De Raad benadrukt de gehechtheid van de lidstaten aan multilaterale regelingen voor uitvoercontrole, aangezien zij hun acties ter ondersteuning van een voortgezette multilaterale aanpak van uitvoercontrole handhaven, en aan het versterken van de werking van deze regelingen, die onder meer van fundamenteel belang zijn om de destabiliserende accumulatie van conventionele wapens te voorkomen en de internationale vrede te bevorderen.
7. De Raad herinnert eraan dat uit de reactie van de EU en haar lidstaten op Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne, onder meer via steunmaatregelen in het kader van de Europese Vredesfaciliteit (EPF) ter ondersteuning van het inherente recht van Oekraïne om zich te verdedigen in overeenstemming met het internationaal recht, waaronder het VN-Handvest, is gebleken dat de EU vastbesloten is Oekraïne en zijn bevolking te blijven steunen zolang dat nodig is. De Raad herinnert er verder aan dat bij de militaire steun het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten ten volle in acht wordt genomen en dat er rekening wordt gehouden met de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten.
8. De Raad erkent dat maatregelen ter facilitering van de uitvoer van militaire goederen en technologie die gezamenlijk door de lidstaten zijn ontwikkeld, de samenwerking binnen de Unie kunnen stimuleren en aanzienlijk kunnen bijdragen tot de versterking van het mondiale concurrentievermogen van de technologische en industriële defensiebasis van de Unie, wat op zijn beurt bijdraagt tot meer algemene paraatheid en capaciteit van Europa op defensiegebied.

9. De Raad is ingenomen met de gezamenlijke mededeling van de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger over de strategie voor de Europese defensie-industrie, waarin de lidstaten worden opgeroepen na te gaan hoe hun praktijken voor de controle op de uitvoer van wapens geleidelijk verder kunnen worden geharmoniseerd, met name voor de defensievermogens die gezamenlijk worden ontwikkeld, en waarin de lidstaten worden aangemoedigd beste praktijken uit te wisselen inzake uitvoercontroleregels voor gezamenlijk ontwikkelde capaciteiten.
10. De Raad is ingenomen met de vaststelling op 19 december 2024 van Verordening (EU) 2025/41 betreffende maatregelen voor de invoer, uitvoer en doorvoer van vuurwapens, essentiële onderdelen en munitie (herschikking). De Raad onderstreept het belang van de verbintenis om dezelfde normen voor de uitvoer van civiele vuurwapens na te leven als die voor de uitvoer van militaire goederen en technologie. De Raad is met name ingenomen met de toepassing van de criteria van het gemeenschappelijk standpunt voor de uitvoer van civiele vuurwapens en met de duidelijke afbakening van het toepassingsgebied van beide rechtshandelingen.
11. De Raad erkent de waarde van wapenuitvoer voor het aangaan van langetermijnbetrekkingen tussen leverende lidstaten en eindgebruikers, die kunnen helpen partnerschappen op het gebied van veiligheid en defensie op te bouwen en te versterken, en zo ons vermogen versterken om bij te dragen aan de vrede en veiligheid van ons continent, te reageren op externe conflicten en crises, en de EU en haar burgers te beschermen, in overeenstemming met het strategisch kompas van de EU.
12. De Raad geeft nogmaals blijk van zijn gehechtheid aan transparantie in de internationale wapenhandel met een aantal concrete maatregelen die bedoeld zijn om een correcte, samenhangende en snelle rapportage over de wapenexport van de lidstaten te faciliteren. Het gaat onder meer om duidelijke verslagleggingstermijnen voor het jaarverslag van de Europese Unie en aanvullende richtsnoeren over de inhoud en het proces van de verslaglegging in het gewijzigde gemeenschappelijk standpunt 2008/944 en in de Gids voor de gebruiker. De Raad is ingenomen met de resultaten van de werkzaamheden van de subgroep export van conventionele wapens (Coarm) van de Groep non-proliferatie en wapenuitvoer over beste praktijken voor het melden van relevante informatie over feitelijke uitvoer. De lidstaten verbinden zich ertoe verslag uit te brengen over de waarde van de werkelijke uitvoer, indien beschikbaar, en na te gaan hoe die informatie, indien relevant, beschikbaar kan worden gesteld.
13. De Raad is ingenomen met het akkoord van de lidstaten om de werkmethoden van Coarm verder te verbeteren, met inbegrip van de oprichting van een databank voor vergunningverlenende ambtenaren in mei 2022. De Raad moedigt de lidstaten en de EU-instellingen aan bij te dragen aan de ontwikkeling van de databank.

14. De Raad spreekt het voornemen uit de universalisering en doeltreffende tenuitvoerlegging van het Wapenhandelsverdrag (WHV), met inbegrip van transparante verslaglegging, te blijven ondersteunen door resultaatgericht en synergetisch bewustmakingswerk. De Raad herhaalt ervan overtuigd te zijn dat verdere universalisering en betere tenuitvoerlegging van het WHV ons dichter brengt bij de doelstelling van het verdrag, namelijk samenwerking, transparantie en verantwoord optreden door regulering van de internationale wapenhandel, wat zal bijdragen tot internationale vrede en veiligheid en het verminderen van menselijk leed. De Raad spreekt zijn bezorgdheid uit over de negatieve dynamiek in het WHV, onder meer bij de indiening van jaarverslagen. Hoewel de Raad verheugd is over het grote aantal staten dat momenteel partij is bij het WHV, is hij de mening toegedaan dat er meer inspanningen moeten worden geleverd in de richting van universele toetreding. De Raad roept de landen die dit nog niet hebben gedaan ertoe op toe te treden tot het WHV of het te ratificeren, en zich in afwachting van hun toetreding of ratificatie aan de bepalingen ervan te houden.
15. De Raad onderstreept het belang en de relevantie van de contacten van de EU met derde landen ter ondersteuning van doeltreffende controles op de uitvoer van wapens en verbindt zich ertoe de samenwerking met partnerlanden, met name kandidaat-lidstaten van de EU en het EU-nabuurchap, voort te zetten en te versterken. De Raad moedigt derde landen aan zich aan te sluiten bij Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB en eventuele latere herzieningen daarvan.
16. De Raad verbindt zich ertoe verder te werken aan elementen ter ondersteuning van een verantwoorde handel in militaire goederen en technologie, en draagt Coarm op waar nodig:
- (1) te blijven zoeken naar manieren om het traceren van militaire goederen en technologie voor het voorkomen en vervolgen van omleiding te ondersteunen, onder meer door wapens te markeren en munitie te merken, door middel van innovatieve technische oplossingen voor tracers; steun te blijven verlenen en te blijven werken aan de verdere ontwikkeling van het mondiaal rapportagemechanisme inzake conventionele wapens en munitie daarvoor (iTrace);
 - (2) de waarde erkennende van goede betrekkingen en samenwerking tussen uitvoerende en invoerende landen, met inbegrip van verificatie en monitoring van eindgebruikers als instrument ter voorkoming van misbruik, lidstaten en derde landen die dit willen aan te moedigen om samen dergelijke betrekkingen en samenwerkingsverbanden te onderzoeken, en te werken aan de ontwikkeling van beste praktijken voor de lidstaten;
 - (3) overeenstemming te bereiken over middelen om de uitvoer van door de lidstaten gezamenlijk ontwikkelde militaire goederen en technologie te vergemakkelijken;

- (4) na te gaan hoe het risico kan worden beperkt dat de uit te voeren militaire goederen of technologie worden gebruikt om ernstige gewelddaden te plegen of te faciliteren tegen personen die behoren tot groepen die specifiek beschermd zijn door het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht;
 - (5) de capaciteitsopbouw van derde landen met betrekking tot het beheer van wapen- en munitievoorraden te ondersteunen;
 - (6) verdere convergentie naar minimumnormen voor controles van immateriële technologie en kennisoverdracht te stimuleren;
 - (7) het contact met de defensie-industrie van de Unie voort te zetten om informatie-uitwisseling, transparantie en convergentie van het veiligheidsbeleid en economische overwegingen te bevorderen, ook in het kader van het WHV;
 - (8) de toepassing te beoordelen van Besluit (GBVB) 2021/38 van de Raad van 15 januari 2021 tot vaststelling van een gemeenschappelijke aanpak met betrekking tot de elementen van eindgebruikerscertificaten in de context van de uitvoer van handvuurwapens en lichte wapens en munitie daarvoor.
17. De Raad herinnert aan de verplichting om de samenhang van het externe optreden van de Unie te waarborgen, overeenkomstig artikel 21, lid 3, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie. De Raad wijst in dit verband op het belang van een samenhangend beleid inzake controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie en van goederen voor tweërlei gebruik.
18. De Raad draagt Coarm op de tenuitvoerlegging van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, zoals gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2025/779 van de Raad, over vijf jaar opnieuw te evalueren.
-